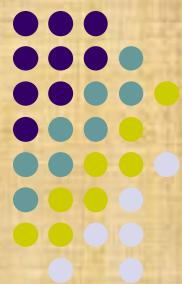

Урок 42. Творчий шлях Ліни Костенко.

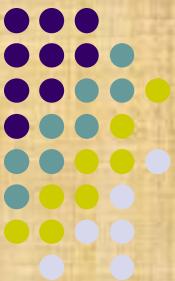

Особливості індивідуального стилю поетеси.

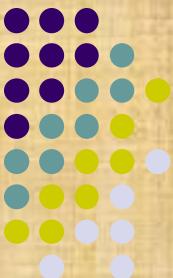
*Я вибрала долю собі сама,
і що зі мною не станеться, —
у мене жодних претензій нема
до Долі — моєї обраниці.*

Л. Костенко

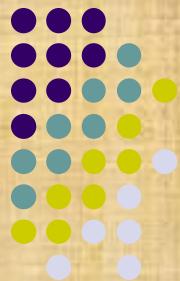
Відома українська поетеса, письменниця Ліна Василівна Костенко народилась 19 березня 1930 року в містечку Ржищеві на Київщині в родині вчителів.

*Школа, в якій
працювали батьки Ліни
Костенко.*

Батьки майбутньої поетеси вчителювали й з ранніх літ прищеплювали дитині високі моральні, етичні та естетичні смаки, подавали літературні, фольклорні та історичні взірці для наслідування.

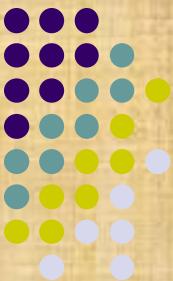
На все життя Ліна перед собою мала приклад батька — Василя Костенка, поліглота-самородка (він знав 12 мов), педагога від Бога, який за потреби міг на найвищому рівні викладати всі предмети у школі.

Навчання

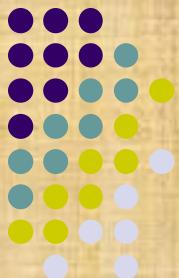
- У 1936 році родина переїхала до Києва, де майбутня поетеса закінчила середню школу.
- Після закінчення середньої школи Ліна Костенко навчається в Київському педагогічному інституті.
- Потім - у Московському літературному інституті імені О. М. Горького, який закінчила 1956 року.

Ліна Василівна стала почесним професором
Національного університету "Києво-Могилянська академія",
студенти із трепетом ходили на її лекції, пишаючись тим, що
можуть слухати "титана" українського слова.

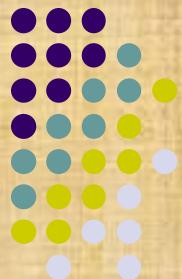
Шістдесятництво

Ліна Костенко була однією із плеяди молодих українських поетів, що виступили на рубежі 50-60-х років ХХ ст.

Період "шістдесятників" започаткував новітні стилі в українській літературі, змусив творити щось нове, атипове, авангардне, але, як і завше, безжалісне та максимально критичне по відношенню до влади і тогочасного режиму.

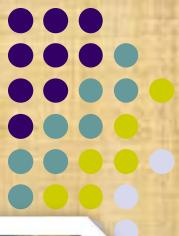
Чоловіки

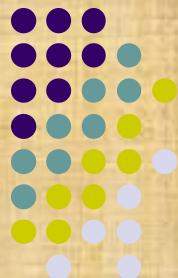
Єжи-Ян Пахльовський,
польський письменник,
однокурсник Л.Костенко під
час навчання у Московському
літературному інституті імені
О. М. Горького.

Цвіркунов Василь
Васильович, керівник Київської
кіностудії імені Довженка у
1960-х рр.

Діти

**Пахльовська Оксана Єжи-Янівна, культуролог;
Цвіркунов Василь Васильович**

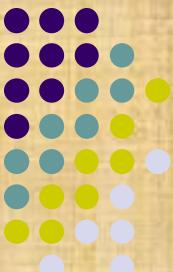
Сміливість та прямота висловлювань, нескореність перед тоталітаризмом - це громадянська позиція Ліни Костенко

Основні мотиви та теми творчості:

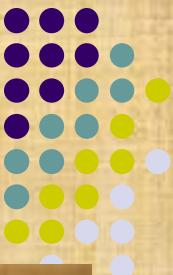
- утвердження нерозривного зв'язку поколінь, особистої відповідальності кожної людини за майбутнє;
- роздуми про сутність поезії, роль Слова в житті народу;
- оспівування краси рідної землі;
- тема кохання;
- проблема деградації, змізернення людської душі.

Риси індивідуального стилю письменниці:

- неоромантизм;
- неокласицизм;
- імпресіонізм;
- глибока емоційність;
- ліризм;
- філософська заглибленість.

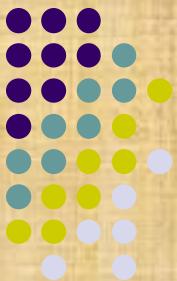

Рання творчість

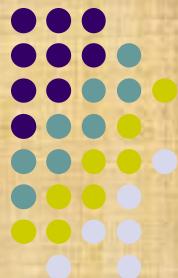
- Перед періодом вимушеного мовчання видала три книжки: "Проміння землі" (1957), "Вітрила" (1958), "Мандрівки серця" (1961).
- Із 1961 по 1977 рік твори поетеси не друкували, а підготовлені у видавництві збірки лірики були розсипані.

Її ім'я – серед майстрів української поезії

Збірки її віршів "Проміння землі" (1957) та "Вітрила" (1958) викликали інтерес читача й критики, а книга "Мандрівки серця", що вийшла в 1961 році, не лише закріпила успіх, а й засвідчила справжню творчу зрілість поетеси, поставила її ім'я поміж визначних майстрів української поезії.

1973р. — потрапила до «чорних списків», складених секретарем ЦК КПУ з ідеології В.Маланчуком. Лише 1977 року, після відходу В. Маланчука, вийшла збірка віршів «Над берегами вічної ріки», а 1979-го, за спеціальною постановою Президії СПУ, — історичний роман у віршах «Маруся Чурай», що пролежав без руху 6 років. За нього поетеса 1987 року була удостоєна Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка.

“1980: після заборони видання збірки “Неповторність” мама оголошує **голодовку** – це вже друга. Перша була після вирубаніх строф із першої після 16 років мовчання публікації у 1976 р.

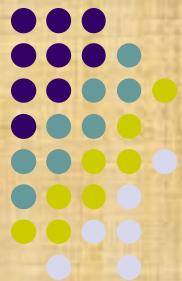
Наш тато каже: “Ліно, у тебе ж діти!”

Мама відповідає: “Діти мене простять”.

(із спогадів дочки Оксани

Пахльовської)

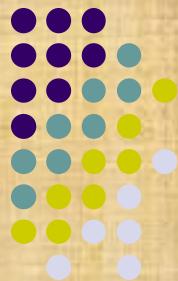
«Страшні слова, коли вони мовчать...» (1980)

*Страшні слова, коли вони мовчать,
коли вони зненацька причайлись,
коли не знаєш, з чого їх почать,
бо всі слова були уже чиїмись.*

*Хтось ними плакав, мучився, болів,
із них почав і ними же і завершив.
Людей мільярди, і мільярди слів,
а ти їх маєш вимовити вперше!*

*Все повторялось: і краса, й потворність.
Усе було: асфальти й спориши.
Поезія — це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі.*

- ❖ **Літературний рід:** лірика.
- ❖ **Жанр:** ліричний вірш.
- ❖ **Вид лірики:** філософська.
- ❖ **Провідні мотиви:** значення слова в житті людини, сутність поетичного мистецтва.
- ❖ **Віршовий розмір:** ямб.

«Українське альфреско» (1989)

*Над шляхом, при долині, біля старого граба,
де біла-біла хатка стоїть на самоті,
живе там дід та баба, і курочка в них ряба,
вона, мабуть, несе їм яєчка золоті.*

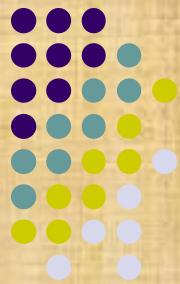
*Там повен двір любистку, цвітуть такі жоржини,
і вишні чорноокі стоять до холодів.*

*Хитаються патлашки уздовж всієї стежини,
і стомлений лелека спускається на хлів.*

*Чиєсь дитя приходить, беруть його на руки.
А потім довго-довго на прильбі ще сидять.
Я знаю, дід та баба - це коли є онуки,
а в них сусідські діти шовковицю їдять.*

*Дорога і дорога лежить за гарбузами.
І хтось до когось їде тим шляхом золотим.
Остання в світі казка сидить під образами.
Навипиньки виглядають жоржини через тин...*

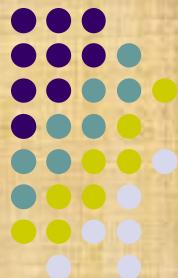
- ❖ **Літературний рід:** лірика.
- ❖ **Жанр:** ліричний вірш.
- ❖ **Вид лірик:** філософська.
- ❖ **Провідні мотиви:** розрив живого зв'язку між поколіннями, між селом і містом.
- ❖ **Віршовий розмір:** ямб.

2010 року вийшов перший роман Л.Костенко — «Записки українського самашедшого». Роман викликав великий ажіотаж і тимчасову його нестачу в книгарнях.

У січня 2011 року Ліна виїхала у тур-презентацію свого першого роману. Презентації відбулися в Києві, Рівному та Харкові, усюди були аншлаги, не всі бажаючі потрапити змогли це зробити через те, що вже не було місця у залах.

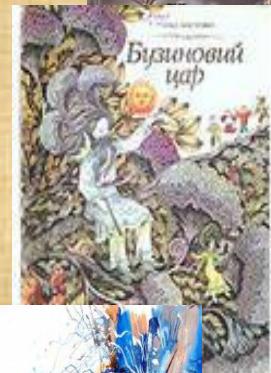
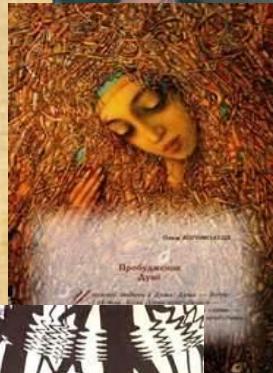
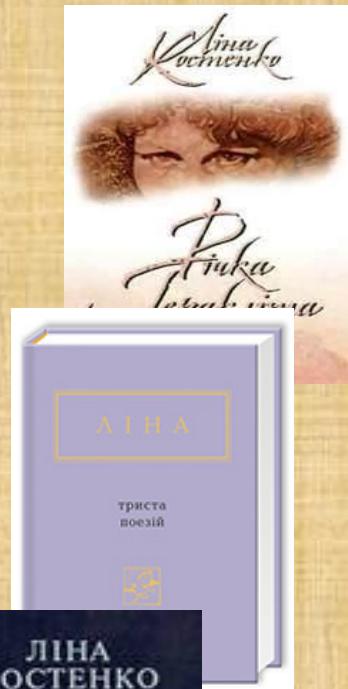
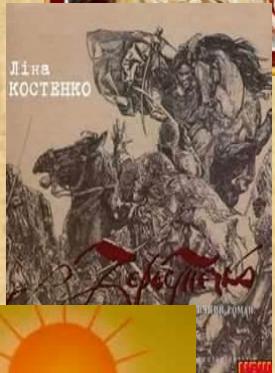
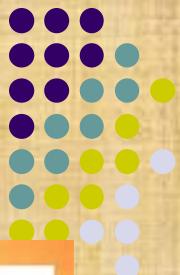

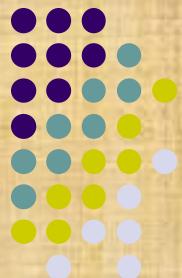
Творче надбання поетеси:

- «Проміння землі» (1957)
- «Вітрила» (1958)
- «Мандрівки серця» (1961)
- «Зоряний інтеграл» (1962,
тираж знищено радянською
цензурою)
- «Княжа гора» (1962, книжка
не вийшла через заборону
радянської цензури)
- «Над берегами вічної ріки»
(1977)
- «Маруся Чурай» (1979)
- «Неповторність» (1980)

- «Сад нетанучих скульптур» (1987)
- «Бузиновий цар» (1987) — для дітей
- «Вибране» (1987)
- «Інкрустації» (1994, видання італійською
мовою, відзначене премією Петrarки)
- «Берестечко» (1999, перевидання 2010)
- «Гуманітарна аура нації, або Дефект
головного дзеркала», лекція в Києво-
Могилянській академії (1999)
- «Гіацинтове сонце» (2010)
- «Записки українського самашедшого»
(2010)
- «Річка Геракліта» (2011)
- «Мадонна перехрестя» (2011)

Найпопулярніші книги автора:

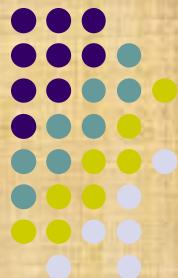

Твори Ліни Костенко перекладено:

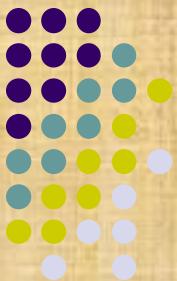
- ✓ Англійською;
- ✓ Білоруською;
- ✓ Естонською;
- ✓ Італійською;
- ✓ Німецькою;
- ✓ Словачькою;
- ✓ Французькою мовами

Славетні регалії

- Почесний професор Національного університету «Києво-Могилянської академії»
- Почесний доктор Львівського національного університету
- Почесний доктор Чернівецького національного університету
- Лауреат Державної премії ім. Тараса Шевченка (1987, за роман «Маруся Чурай» і збірку «Неповторність»)
- Лауреат Міжнародної літературно-мистецької премії ім. О. Теліги (2000)
- Нагороджена Почесною відзнакою Президента України (1992) і Орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (березень 2000)
- Відмовилась від звання Героя України, відповівши: «Політичної біжутерії не ношу!»
- Відзнака «Золотий письменник України», 2012 (відмовилася)

**Фото конспекту уроку
присилати на електронну
пошту**

irinanikolaevna1977@ukr.net